

מהנעשה בקוסמטיקה (מתוך: "שיטים" 1988)

מאז למדתי את המקצוע (בשנת 1962) עבר הענף כמה מהפיכות בשיטות, בכלים ובגישות: בראשית עבודתי, לפני 25 שנים, הבנות שלנו סירבו להיראות כאמותיהן המקומטות. הן רצו להיראות "חתיכות", למען יצליחו למצוא בחור ולהתחתן. כיום השתנה סולם העדיפויות:

הבנות הצעירות רוצות לממש עצמן כאישיות בעלת הישגים אינטלקטואליים באמצעות לימודים גבוהים. למען זה הן מוכנות לקרצף רצפות כעוזרות בית ולהרוויח כסף להשגת מטרה לימודית. הן לא ממהרות להינשא, גם אם יש להן חבר.

לכן, אם מותר לי להפנות את תשומת לב המחנכים שלנו – הרי שכדאי לעודד ולפתח אצל נערינו ונערותינו את יכולת ההתבטאות ואת יכולת עיצוב אישיותם הפנימית, כולל התחום האינטלקטואלי. דומני כי משחקי המשיכה בין המינים כוללים היום חן, בגרות מחשבתית וחכמה.

ברוריה

שנים

יומן בית-השטה • הקיבוץ המאוחד

יום שישי, י' בחשון תשכ"ב ♦ 1465 ♦ 20 באוקטובר 1961

תנ"ך אב"ש

— כאן קצר
וכאן בערך בינוני
ומאחור ארוך.

קול מהחלון:
ולי תספורת פרועה.

שנה למיספרה

בכ"ה בתשרי מלאה שנה מאז נפתחה בצניעות המיספרה. אם כי פתיחתה לא צוינה ברבים, הר אין ערכה נופל ממוסדות שמרבים לדבר בהם ואף ערכו להם טקסים.

המיספרה היא המוסד היחיד במשק שמשמש את אוכלוסייתנו מגיל רך ועד זיקנה ושיבה. אם נזכור כיצד היינו מסתפרים קודם לכן... הרי שיש זכות וצידוק לברך: שהחיינו והגיענו לזמן הזה.

במסיבת הסיום של הקורס לספרות נאמר, שאל לנו לראות את עבודתנו כמקצוע בלבד. ואומנם כך הוא. אין זה מספיק להיות בעלת מקצוע אלא הדבר החשוב ביותר הוא לרפוש את אמונה של החברה. כי התספורת היא נקודה רגישה מאוד אצל רוב הנשים (מתוך סיבות מובנות). לכן תחפש האישה בספר את איש אמונה אשר יעלה בידו לשים עטרת יופי לראשה.

מה לא תעשה אשה למען יופיה? הספרים בארץ ובעולם יודעים סוד זה היטב ומנצלים זאת לא מעט. לכן ה"קשיים העומדים בפני הספרית במשק הם מרובים. רמתה המקצועית ויכולתה האישית יעמדו תמיד מול תחרות העיר עם כל פתחיה לגבי החברה.

אחרי שנה של עבודה אוכל לציין בסיפוק, שרוב בנות "המין היפה" מסתפר בבית. ויש בכך הישג הדדי.

תעשי לי קצר, כאן בערך בינוני וכאן ארוך? לא פלא, איפוא, שחברה אחת הסיקה: כאשר איני מפרטת לך כיצד לספר — את עושה זאת הכי טוב.

*

לעולם לא יחזור ספר שנית על אותה הספורת, כיוון שכל יצירת ידיים חופשית, הנה חד פעמית. לכן אין לבוא ולבקש תספורת בדיוק כפי שכבר נעשתה לאותה חברה קודם לכן, וכן, בלתי אפשרי לרצות תספורת כזו של פלונית...

כל ספר נשים מוציא מתחת לידיו יצירה עצמית משלו "לפי הראש". ברוריה

הכלים העומדים לרשותי לטיפול בראשה של האשה הם: מספרים ומסרק בלבד. חבל שחסרים לי עדיין התנאים להשתמש בכל הידע שרכשתי בלימודי.

סודות מן החדר

יסלחו לי חברי למקצוע אם אגלה מעט מסודותינו: מעולם לא הסתפרה אשה לפי רצונה היא, אלא לפי יכולתו של הספר. "כוחו המקצועי" מתגלה באפשרותו לשכנע את האשה שאכן, זוהי התספורת שבה השקה והיא ה"הולמת אותה ביותר..."

וכי כיצד הייתם מגיבים אתם למשאלתה של חברה בוו הלשון: כאן

יוצאים לשליחות תנועתית לטורונטו. קנדה 1953

לאחר שנתיים הפכנו למשפחה קנדית טיפוסית, 1955

ברוריה בחליפה ייצוגית של אשת שליח

בטורונטו המושלגת מתרגלים לתנאים החדשים 1954

בר המצווה לחגי נחוג בטורונטו בחוג המשפחה והידידים, 1954

בסתיו 1955 חוזרת המשפחה לארץ

יום רביעי

שלום אריה,

טוב עשית כשהחלטת להישאר 14 יום. לא תפסיד דבר. אדווה לך על הבר-מצווה ביום שישי. עד אז, החיים זורמים כרגיל. היום יש סרט, אבל לא אלך, כיוון שהשם שלו לא מושך: "הניסיונות של טרוב" - שמעת משהו כזה?

הפעם אני כותבת את המכתב לפני האוכל, כי אין לי חשק לרדת תמיד בשעה 11.00 בלילה.

המכתב של רזיה גרם לי קצת עגמת-נפש. מה יהיה. אני גם לא יודעת מה לייעץ לה במקרה זה, מה דעתך? אני בטוחה שלך היא לא כותבת דברים כאלה, לכן אצטרך לענות לה. תגיד לי רק מה. היא בטח לא תרצה שתדע על זה. למעשה, אי-אפשר להתערב בעניינים כאלה. אחר-כך זה יהיה על חשבוננו אם משהו לא ילך כשורה.

את המכתב הזה בטח תקבל ביום שישי, כך שאני מאחלת לך שבת שלום ושבת נעימה. שכח את החובות ורק תהנה. לא כתוב לי אם הבגדים בסדר ואם הם מספיקים, וכיצד אתה מסתדר איתם. איך הפרסונל? גם דברים קטנים כאלה מעניינים אותי. אם כן, הכול טוב ולהתראות,

ברוריה

כמה מקריאים יש. איך המקום עושה רושם עליך, שקט, רעש, מת, גם זה מעניין, מה אתה חושב - רק פוליטיקה?

עוד פעם, הכול טוב,

אצלי מכתב אחד לוקח שעותיים, ואתה כותב עשרות ביום.

אם תצלצל, תאמר לי משהו על רזיה, מה לומר לה. זה מעיק עלי.

ברוריה היתה בהמתנה מתמדת לבעלה
שישוב מעיסוקיו ומהמשימות שלקח על
עצמו.
השיחה מהטלפון הקיבוצי הציבורי פגעה
בפרטיות ולכן ההתכתבות במכתבים
שהושארו עבורו בבית או הועברו על ידי
שליחים היתה האפשרות היחידה לקשר
מכתב אישי זה נכתב בראשית שנות
החמישים.

[illegible][illegible]

שלום אריה,

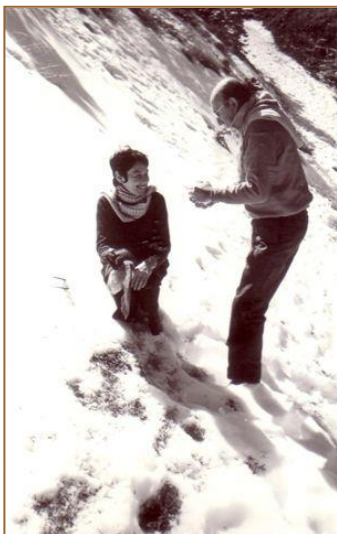
קראתי את המכתב הארוך שלך אולי 3-4 פעמים (בלי הגזמה). לפי דברך, מצטיירת לפניי תמונה שבמקום לגן-העדן, הגעת לגיהנום. הרגשתי שרוחך עצובה למדי, לכן, הצטערתי שאמרתי לך לא לצלצל כל יום. כל כך רציתי לומר לך שאין כל סיבה לעצבות, להיפך, עליך להיות שמח ולנצל הזדמנות זו לקריאה להנאתך, כפי שכה חשקת. אם אין לך עניין באנשים, אל תשים לב אליהם. מה חשוב הפטפוט שלהם. יעזור להם אלוהים, ואתה תעשה כטוב בעיניך. מעניין, התרגלתי שתצלצל, לכן חיכיתי לצלצול על אף שביקשתי לא לעשות כן.

ביום שישי לא הייתי במספרה בעת שטלפנת, משום שבאותו יום אני מנקה, ואני חוזרת הביתה יותר מוקדם. מלבד זה, הופיע בשעת צהריים טגורי הזקן מחפציבה. היה בדיוק שרב נורא. אכלנו יחד והבאתי אותו לחדר לנוח. את הדרך עשה בקושי, אחרי כמה תחנות בדרך. אחר כך נפל לשינה עמוקה, מרוב מאמץ, לכמה שעות. כאשר חזרתי מהעבודה, התעורר ועשיתי לו תה. ליוויתי אותו לכביש, ואמרתי לו לא לחזור על טיול כזה דווקא בשרב. דרך אגב, הוא טוען שהוא יכול לפתח גם פילם צבעוני. הוא מוכן לקבל על עצמו כל עבודת הפיתוח. מה דעתך? עזריה מוסר לך ד"ש, ואמר שלא מצא כתובת זולה יותר לפיתוח. אמרתי לו שיחכה עד שתחזור הביתה, ואז נדבר מה כדאי לעשות.

השרב נגמר ואני ממש מתאוששת. מיום ליום אני מרגישה יותר טוב. כאשר רוחי טובה עלי, יש לי תמיד רעיונות כיצד להפוך את חיינו ליותר יפים ומועילים יחד. בלי שנבזז את עצבינו לריק. כיצד להתעלות מעל דברים לא חשובים שמכרסמים בקרבנו. לכן הייתי רוצה שתחזור בריא בגוף ובנפש, אם כי לא תמיד אני יכולה לעמוד בהבטחתי. אך מוטב לנפץ את ראשי על משענת חזקה בלי שזו תישבר. כל כך הייתי רוצה לדעת אם מצב רוחך השתפר בינתיים.

אביבה עשתה לך כמה עוגיות, ומוסרת שלום.

עכשיו אספר לך את ההתרשמות שלי ביחס לחתונה. קודם כל לגבי הארוחה החגיגית: האוכל היה בשפע, היה גם יין על השולחן. אבל חדר האוכל קטן מדי. כדאי להאריך את זמן הארוחה. אנחנו באנו ב-7.30 לאכול, חדר האוכל היה ריק והספקנו לאכול חצי כמות, ואז עגלת הניקיון כבר עמדה לידנו, מחכים שתקום, כי כבר יש תור ארוך ליד הדלת. אז איזה טעם יש לאוכל? רזיה ממש רתחה: "רציתי עוד לאכול ולשתות, וכבר מגרשים אותנו!" רעיון טוב לא ניתן לביצוע. ארגון חדר האוכל לאחר הארוחה היה למופת. ב-9.15 בדיוק, בליל שבת, עם המון אורחים - הכול היה מוכן. עבדו על זה מיטב הכוחות המארגנים. נתבקשתי להיות ב-8.30 במטבח. קרוב ל-9.00 כבר לא היה מה לעשות, כי היינו המונים. היה באר לכל האורך הקירות של חדר האוכל. מלבד זה, הוא היה ריק משולחנות ומוכן לקלוט את הרוקדים. לפני חדר האוכל היה מלא אור ואפשר היה לשבת, ללגום משהו בבר קטן שהיה בצד, וכך אפשר היה לערוך את חדר האוכל בשקט. ועל אף שהיה מוכן, המשיכו לשבת בחוץ לשירה בצוותא. שום דבר לא בער. כשאין תכנית, לא מחכים לשום דבר. לאט-לאט התארגנו לרונדו, קודם המחזותנים, אחרי כן כל השאר. כל אחד קיבל ממחטה צבעונית, וכך נכנסו לחדר הוואכל ורקדו, ורקדו, ורקדו... כשהתעייפו, התיישבו על ארגזים ושרו ושרו... ושוב רקדו, עד אור הבוקר.

כולם ציינו שהיה נורא שמח, וזה מה שצריך להיות. זה ולא יותר. היו כאן הרבה עין חרודים: משה ויוסף טבנקין וכן זרובבל, אלה שהכרתי. מה שהפתיע אותם זה שאין כאן זקנים. כלומר, הצעירים והזקנים עושים אותו דבר. וכולם, זקנים וצעירים, יכולים ליהנות מאותו עניין. אין פה מחיצה גילית, כפי שזה בעין חרוד. כאשר ישבתי היום בצהריים ליד בנימין גל, שאלתי אותו מה דעתו על אופן החתונה, וצינתי שאין הבדל בין יום העצמאות או חג דומה, לחתונה שהייתה. והוא ענה: המשגה ביום העצמאות שביום זה אפשר להוסיף עוד נאומים על המדינה, ובחתונה רק צריך לשמוח, וזה הכול.

בינתיים השעה 11.00 ועוד לא התקלחתי, ואני צריכה עוד לזרוק את המכתב. איני יודעת אם תוכל לקרוא את כתב-היד שלי, אני בכל אופן לא מנסה לעשות זאת. לכן לילה טוב, הכול טוב -

מאשתך

עד איזה יום אפשר לשלוח מכתבים כדי שלא יצטרכו לשלוח אותם בחזרה?

בת מצווה לרזיה בחוג המשפחה אצל צפורה בחיפה 1958

בת המצווה לרזיה עם הדוד דוד ב.ג. ובת גאולה

עמנואל, צפורה, רות הילמן, איסיה, ברוריה ואריה 1958